

سیره باقرالعلوم (ع) در اشتغال زایی و مبارزه با مفسدان اقتصادی

گزارش ۹ منبع حدیثی شیعه از راهبردهای فردی و اجتماعی امام محمد باقر(ع) برای فقرزدایی در جامعه اسلامی

جواد نوائیان رودسری –تنگناهای مالی یکی از بدترین گذرگاه‌های زندگی هر انسان است؛ شیخ صدوق در کتاب ارجمند«خصال»،به‌نقل از امام‌صادق(ع) می‌آورد: «قال رَسُولُ...: كَاذَ الْفَقْرُ اَنْ يَكُونَ كَفْراً»(ج ۲، ص ۳۰۷)؛ فقر انسان را در آستانه کفر قرار می‌دهد. به همین دلیل، برای فقرزدایی و جلوگیری از درگلتیدن جامعه به پرنگاه آن، ائمه معصومین(ع) در سیره و سخن خود به ارائه راهکارهایی پرداخته‌اند که هم از منظر فردی و هم از نظر اجتماعی، شایسته بررسی و توجه است. بررسی روایات و احادیث در کتاب‌های معتبر حدیثی شیعه، نشان می‌دهد که همه امامان(ع) نسبت به چالش اقتصادی پیش روی مردم، دغدغه‌مند بودند و می‌کوشیدند تا به هر شکل ممکن، اثرات این چالش را کاهش دهند. در سال‌روز شهادت جانگداز امام محمد باقر(ع)، بنا داریم که هر چند به صورت مختصر، مروری بر سیره عملی و کلامی آن حضرت در این عرصه‌داشت‌به‌شیم، امیدان که موردقبول درگاه الهی و استفاده همه شما مؤمنان قرار گیرد.

■ **فراز نخست: فقرزدایی از درون**

تأکید امام باقر(ع) در گام نخست فقرزدایی، اقداماتی است که افراد، به‌شخصه و برای خودشان باید

نکته

حدیثی اخلاقی از پیشوای پنجم(ع)

شرط تأثیر موعظه

حجت الاسلام محمدرضا جوهری – امام محمد باقر علیه‌السلام فرموده‌اند: «مَنْ لَمْ يَجْعَلْ...! لَهُ مِنْ نَفْسِهِ وَاعْظَا فَإِنَّ مَوْاعِظَ النَّاسِ لَنْ تُفْنِيَ عَنْهُ شَيْئاً»(امالی شیخ صدوق، ج ۲۸)؛ هر که خداوند در درون او واعظی قرار نداده‌است، موعظه‌های مردم در وی بی‌اثر خواهد بود. امام پنجم(ع) در این حدیث، شرط تأثیر موعظه‌ها را داشتن «واعظ نفسانی» یا واعظ درونی دانسته‌اند. البته واعظ درونی، موهبتی خدادادی است و این ظرفیت در همه انسان‌ها وجود دارد، ولی باید این واعظ بیدار و این ظرفیت در انسان فعال شود. آمادگی انسان برای پذیرش موعظه، عامل بهره‌بردن انسان از نصیحت و پند و اندرزهای دیگران است. اگر واعظ درونی در انسان خاموش و تعطیل شود، موعظه‌های واعظان الهی بر انسان اثر نخواهد گذاشت. وجود «نفس لوامه» و سرزنشگر در هنگام نافرمانی خداوار تکاپ گناهان و ترک واجبات، موجب بیداری واعظ درونی انسان و پذیرش موعظه‌هامی‌شود. به‌دیگر سخن، داشتن «وجدان اخلاقی» برای موعظه‌پذیری انسان‌ها لازم است. شایسته‌است واعظ با مخاطب‌شناسی، انسان‌های دارای واعظ بیدار درونی را از انسان‌هایی که از واعظ درونی بی‌بهره‌اند و موعظ درونی آنان تعطیل است، تشخیص بدهد. برای کسانی که واعظ درونی آنان غیرفعال شده‌است، بیشتر باید وقت گذاشت و کار کرد. باید واعظ درونی را در آن‌ها زنده کرد تا زمینه قبول اندرز فراهم شود.

انجام دهند. آن حضرت اولین گام در این مسیر را کار کردن می‌دانست. ملا محسن فیض کاشانی در کتاب ارزش‌مند «محجة البیضاء»(ج ۲، ص ۱۴۲) روایتی را از امام باقر(ع) نقل می‌کند که وی در پاسخ به «محمد بن منکدر»، کسی را که برای رفع نیازهای زندگی خود و خانواده‌اش مشغول به کار باشد، همانند مؤمنی می‌داند که طاعت خداوند را به‌جامی‌آورد. در واقع، تأکید امام(ع) بر رفع نیازهای مردم، به معنای ترویج «گداپوری» نبود؛ کلینی در جلد دوم کتاب «کافی»(ص ۳۲۵)، از امام محمد باقر(ع) نقل کرده‌است که آن حضرت از قول جابر گوارش، رسول خدا(ص) روایت می‌فرمود که «اِنَّ اللَّهَ يُبْعِضُ...السَّائِلَ الْمَلْحَفَ»؛ پروردگار سائلی را که برخواسته‌اش پافشاری کند، دشمن می‌دارد. امام(ع) بارها خطاب به کسانی که تنبلی خود را با درخواست کمک از دیگران جبران می‌کردند، می‌فرمود: «سوگند به خدایی که برحق است، مری نیست که راه در خواست و گدایی را بر خود باز کند، مگر آن که خداوند در فقر و تنگدستی را به وی او بخشاید.»(بحار الانوار، ج ۹۶، ص ۵۸۸)

امام باقر(ع)، تنبلی، تن‌پروری، کسالت و شکم‌پرستی را آفت پیشرفت اقتصادی مسلمانان می‌دانست و تأکید می‌کرد: «من مردی را که در کارهای دنیای خود تنبل

باشد، دشمن می‌دارم؛ زیرا کسی که در

کارهای دنیوی [و برآوردن نیازهای مالی آن] کاهلی کند، نسبت به کار آخرتش کاهل‌تر خواهد بود.»(کافی، ج ۵، ص ۸۵) در سیره آن حضرت، کسانی که ترک دنیایی کردند و به‌بانه دنیاگریزی، سربار دیگران می‌شدند، اهل سعادت نبودند؛

امام صادق(ع) از پدر بزرگوارش نقل کرده‌است که فرمود: «لَيْسَ مِمَّا مِّنْ تَرْكٍ دُنْيَاً لِأَخْرَجَتْهُ وَلَا آخِرَتَهُ لِدُنْيَا»(من لایحضره الفقیه، ج ۳، ص ۱۵۶)، هر کس دنیا را

گام دومی که امام(ع) برای رفع دغدغه گسترش فقر در جامعه برمی‌داشت و مؤمنان را به آن توصیه و سفارش می‌فرمود، کمک به دیگران از طریق حمایت مالی و اقتصادی بود؛ به هر حال، افرادی در جامعه بودند که با وجود کار و تلاش، از پس مخارج زندگی بر نمی‌آمدند و نیازمند کمک بودند. امام باقر(ع) با وجود داشتن خانواده‌ای بر جمعیت، هرگز از رسیدگی به امور این افراد غفلت نمی‌کرد. اولاً، با همان رویکردی که در فراز نخست گفتیم، مؤمنان را به تولید ثروت دعوت می‌فرمود و پس از آن، سفارش می‌کرد که در خرج شخصی، قناعت پیشه کنند تا بتوانند ظرفیت مالی خود را برای کمک به دیگران افزایش دهند. کلینی در «کافی»(ج ۲، ص ۱۳۹) از امام باقر(ع) نقل می‌کند که فرمود: «مَنْ قَنِعَ بِمَا رَزَقَهُ اللَّهُ فُهِمَ مِنْ أَعْنَى النَّاسِ»؛ هر کس به روزی رسیده‌از پروردگار قناعت کند [و اهل حرص و آز نباشد]، ثروت‌مندترین مردم است. آن‌گاه

برای آخرت و آخرت را برای دنیا ترک کند، از مانیست. بنابر این، امام محمد باقر(ع)، هم در بُعد عملی و هم از زاویه کلامی در سیره خود، پیروانش را به کار و تلاش، برای نجات پیدا کردن از فقر موظف می‌کرد.

■ **فراز دوم: فقرزدایی از بیرون**

گام دومی که امام(ع) برای رفع دغدغه گسترش فقر در جامعه برمی‌داشت و مؤمنان را به آن توصیه و سفارش می‌فرمود، کمک به دیگران از طریق حمایت مالی و اقتصادی بود؛ به هر حال، افرادی در جامعه بودند که با وجود کار و تلاش، از پس مخارج زندگی بر نمی‌آمدند و نیازمند کمک بودند. امام باقر(ع) با وجود داشتن خانواده‌ای بر جمعیت، هرگز از رسیدگی به امور این افراد غفلت نمی‌کرد. اولاً، با همان رویکردی که در فراز نخست گفتیم، مؤمنان را به تولید ثروت دعوت می‌فرمود و پس از آن، سفارش می‌کرد که در خرج شخصی، قناعت پیشه کنند تا بتوانند ظرفیت مالی خود را برای کمک به دیگران افزایش دهند. کلینی در «کافی»(ج ۲، ص ۱۳۹) از امام باقر(ع) نقل می‌کند که فرمود: «مَنْ قَنِعَ بِمَا رَزَقَهُ اللَّهُ فُهِمَ مِنْ أَعْنَى النَّاسِ»؛ هر کس به روزی رسیده‌از پروردگار قناعت کند [و اهل حرص و آز نباشد]، ثروت‌مندترین مردم است. آن‌گاه

■ **ترویج اشتغال‌زایی و مبارزه با مفسدان اقتصادی**

تلاش امام(ع) برای کمک‌رسانی به نیازمندان، در همین عرصه محدود

نمی‌ماند. آن حضرت مشوق ایجاد شغل بود و به ویژه توانگران را به فعالیت در عرصه‌های اقتصادی‌ای تشویق می‌کرد که با آن‌ها تعداد بیشتری شغل ایجاد می‌شد؛ کشاورزی یکی از این عرصه‌ها بود. فیض کاشانی در کتاب «وافی»(ج ۱۷، ص ۱۳۰) از امام باقر(ع) نقل می‌کند که در پاسخ به یکی از یارانش که از وی برای آغاز کسب و کار پرسید، فرموده‌بود: «خَيْرُ الْأَعْمَالِ الْخِرْتُ تَزْرَعُهُ فَيَأْكُلُ مِنْهُ الْبَرُّ وَالْفَاجِرُ»، بهترین کارها کشاورزی است [زیرا] که همه مردم از حاصل آن بهره‌مند می‌شوند. در همان حال، به‌شدت از افرادی که مسیر اقتصادی جامعه را ناهموار می‌کردند یا تغییر می‌دادند و باعث تمرکز ثروت در بخشی از آن می‌شدند و به‌واقع، جلوی چرخش ثروت در جامعه را می‌گرفتند، انتقاد می‌کرد و در برخورد با آن‌ها، اهل

در دو حوزه، فرایند کمک به دیگران را تبیین می‌فرمود؛ نخست کمک مستقیم مالی که آشکارترین روش برای رسیدگی به امور محرومان است. شیخ مفید در کتاب شریف «ارشاد»(ج ۲، ص ۱۶۴) از آن حضرت نقل می‌کند که فرمود: «يُشَى الْأَخُ أَخٌ بِزَعَاكَ غَنِيًّا وَيَقْطَعُ فَقِيرًا»؛ بد برادری است آن فردی که به‌هنگام ثروت و توانمندی، احوالت را به‌پر سود و تورانظر داشته باشد، ولی زمانی که تهیدست و نیازمند شدی، از تو بپُرد و به سراغِ تو نیاید. شیخ جرعاملی در کتاب «الفصول المهمة فی أصول الأئمة» (ص ۱۹۷) نقل کرده‌است که یکی از بستگان امام باقر(ع)، از آن حضرت خواست که با وجود کثرت اهل و عیال و وابستگان، کمی در امر کمک‌رسانی به نیازمندان محدودیت قائل شوند تا وضع زندگی امام(ع) از حد متوسطی که داشت، بر فراتر رود؛ امام باقر(ع) در پاسخ به وی می‌فرماید: «ما خَسَنَةُ الدُّنْيَا لِأَصْلَةِ الْإِخْوَانِ وَالْمَعَارِفِ»، نیکی دنیا، جز در کمک به برادران و آشنایان نیست.

■ **ترویج اشتغال‌زایی و مبارزه با مفسدان اقتصادی**

تلاش امام(ع) برای کمک‌رسانی به نیازمندان، در همین عرصه محدود

اندیشه

اخبار کتاب

دومین نمایشگاه مجازی کتاب بر گزار می‌شود

دومین دوره نمایشگاه مجازی کتاب در نیمه دوم سال بر گزار می‌شود. به گزارش ایبنا، ایوب دهقانکار، مدیرعامل موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران گفت: در نیمه‌دوم سال ۱۴۰۰ اواخر پاییز یا اوایل زمستان حتما شاهد دومین دوره نمایشگاه مجازی خواهیم بود. عدم قطعیت در اعلام زمان بر گزاری دومین دوره نمایشگاه مجازی به دلیل تجربه‌ای است که در سی‌وسومین دوره نمایشگاه کتاب با آن مواجه بودیم.

آسیب‌شناسی فروش فایل کتاب در فضای مجازی

یک فعال حوزه نشر نوشت: کانال‌ها و سایت‌های بی‌نام و نشان با فروش فایل کتاب‌های بیشتر ناشران به خصوص کتاب‌های پر فروش، هر روز بر تعداد مخاطبان شان می‌افزایند و ناشران و مولفان ذی‌حق را دچار خسارت فراوان می‌کنند. به گزار ش ایبنا، امین اصفی تصریح کرد: این مسئله علاوه بر تخلف و سرقت ادبی، ناشران را دچار خسران مالی و اعتباری بسیار و آنان را تهدید جدی می‌کند؛ ما به‌شدت با فاعلیت این کانال‌ها و سایت‌ها مخالف هستیم و به آن‌ها تذکرات و اخطارهایی هم داده‌ایم که بعضی از آن‌ها با دریافت اخطار، تخلف را رفع کردند. همچنین، به‌تازگی نامه‌ای به پلیس فتا و معاونت حقوقی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ارسال کرده‌ایم و ضمن اعلام این تخلف، در خواست مساعدت و همراهی آن‌ها را در برخورد با این گروه‌و افراد داشته‌ایم. با این حال روزانه این قبیل تخلفات فضای مجازی در حال رشد فراینده‌ای است و تلاش جدی و پیگیری مجدانه برای رفع آن لازم است؛ علاوه بر آن، همت بالا و همراهی دستگاه‌های انتظامی و نظارتی را می‌طلب که از این عزیزان می‌خواهیم به‌طور قاطع و با برنامه به این معضل رسیدگی کنند تا حتماً فقر فرهنگی و خدوم نشر دچار خسران و تباهی نشود.

اعلامیه پذیره‌نویسی سهام شرکت مجتمع سیمان غرب آسیا (سهامی عام) ثبت شده به شمارهٔ ۲۷۱۰۰ و شناسه ملی ۱۰۳۸۰۴۲۵۰۴۳

به اطلاع می‌رساند به استناد مصوبهٔ مجمع عمومی فوق‌العاده **شرکت مجتمع سیمان غرب آسیا (سهامی عام)**، مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۲ و مجوز شمارهٔ ۱۸۲-۹۹۴/۶۹۶۰۸۳-۹۹۴-مورخ ۱۳۹۹/۱۰/۰۸ سازمان بورس و اوراق بهادار مقرر گردید سرمایه شرکت از مبلغ ۲۰۵۱٫۹۴۳٫۹۵۰٫۰۰۰ ریال به مبلغ ۵٫۲۸۳٫۸۴۳٫۹۵۰٫۰۰۰ ریال، افزایش یابد. در مهلت تعیین شده جهت استفاده از حق تقدم خرید سهام، تعداد ۲٫۸۴۶٫۳۹۱٫۸۱۲ سهم از سهام جدید توسط سهامداران شرکت پذیره‌نویسی گردیده است. با عنایت به انقضای مهلت استفاده از حق تقدم مذکور و به منظور تحقق افزایش سرمایه، تعداد ۳۸۵٫۵۰۸٫۱۸۸ سهم ۱۰۰۰ ریالی استفاده نشدهٔ سهامداران برای پذیره‌نویسی عمومی با عنایت به مجوز شمارهٔ ۱۴۰۰۳۰۴۶۱۸۵۰۰۹۵۹۳-مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ ادارهٔ ثبت شرکت‌ها به شرح زیر عرضه می‌گردد:

۱) موضوع فعالیت شرکت: **الف)** تولید انواع سیمان پر تلند، صادرات و واردات سیمان، واردات و صادرات ماشین آلات تولیدی و کلیه صنایع وابسته و خرید و فروش کالاهای مجاز تأسیس، اداره و بهره برداری از کارخانجات تولید سیمان (اعم از پر تلند و سایر انواع) و سایر مصالح ساختمانی خصوصاً بتن و محصولات بتنی و سایر مصالح مربوطه

ب) انجام کلیه خدمات مالی و پشتیبانی و اداری و بازرگانی از قبیل خرید، فروش، صادرات و واردات مشاوره در امور حمل و نقل کالا مواد و مصالح تولیدی و سایر موارد مشابه که به نحوی از انحاء با شرکت ارتباط داشته باشند.

ج) انجام سرمایه گذاری در شرکت‌های سرمایه گذاری و مشارکت در سایر شرکت‌های تولید مصالح ساختمانی، ساختمان و مسکن، تولیدی و غیر تولیدی، داخلی یا خارجی

مرکز اصلی و نشانی شعب شرکت و کد پستی: مرکز اصلی: مشهد خیابان سناباد بین ۴۳-۴۵ پلاک ۳۷۱ کد پستی ۹۱۸۳۹۱۸۱۹۶

شعبه تهران: تهران خیابان نلسون ماندلا(آفریقا)، نرسیده به چهارراه جهان کودک، کوچه سپر، پلاک ۱۴، طبقه اول کد پستی ۱۵۱۸۶۴۴۱۲۴

۲) سرمایهٔ فعلی شرکت: ۲۰۵۱٫۹۴۳٫۹۵۰٫۰۰۰ ریال

۴) موضوع افزایش سرمایه: اصلاح ساختار مالی و تسویه تسهیلات مالی.

۵) محل افزایش سرمایه: مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی

۶) مبلغ افزایش سرمایه: ۳٫۲۳۱٫۹۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال.

۷) مبلغ سرمایه پس از افزایش: ۵٫۲۸۳٫۸۴۳٫۹۵۰٫۰۰۰ ریال.

۸) مدت شرکت: نامحدود

۹) نوع سهام: سهام عادی با نام است و شرکت فاقد سهام ممتاز میباشد.

۱۰) ارزش اسمی هر سهم: ۱۰۰۰ ریال

۱۱) مبلغ مشارکت شده توسط سهامداران شرکت: ۲٫۸۴۶٫۳۹۱٫۸۱۲٫۰۰۰ ریال

۱۲) تعداد سهام قابل عرضه به عموم: ۳۸۵٫۵۰۸٫۱۸۸ سهم،

۱۳) مشخصات اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت:

اشخاص حقیقی یا حقوقی	شماره ثبت اشخاص حقوقی	شناسه ملی اشخاص حقوقی	نام‌نماینده	نام پدر	شماره شناسنامه	کد ملی	موقف و غیر موقف	سمت به طور کامل
شرکت توسعه صنعتی آرین (سهامی خاص)	۴۸۳۰۱۵	۱۴۰۰۵۴۳۲۱۴۷	منصور ارجمندی	مرتضی	۵۹۰	۰۰۵۱۴۴۶۳۴	غیر موقف	رئیس هیئت مدیره
شرکت توسعه تجارت داتام (سهامی خاص)	۳۹۳۳۲۰	۱۰۳۲۰۴۳۰۲۸۲	هادی قدیمی	حسن	۲۸۸	۰۰۸۵۹۳۱۰۳۴۵	غیر موقف	نائب رئیس هیئت مدیره
شرکت پویا سهم آسیا (سهامی خاص)	۲۹۵۸۷	۱۰۳۸۰۴۴۸۳۶۶	منصور ارباب‌افضلی	محمدعلی	۱۶۴۳۶	۳۶۲۰۱۶۳۳۱۶	موقف	مدیر عامل و عضو هیئت مدیره
شرکت لیزینگ ایران زمین (سهامی خاص)	۱۹۷۴۴۹	۱۰۱۰۳۲۹۳۰۶۷	منصورنجفی	مظفر	۳۰۱	۳۷۸۱۵۲۸۳۸۳	غیر موقف	عضو هیئت مدیره
شرکت توسعه ابنیه حافظ (سهامی خاص)	۴۲۵۳۶۷	۱۰۳۳۰۷۷۰۱۳۰	محمود مشفق	عباس	۱۱۳۷۱	۰۰۳۶۷۶۹۳۲۰	موقف	عضو هیئت مدیره

*** شرکت فاقد عضو علی البدل می باشد.**

۱۴) شرایط حضور و حق رأی صاحبان سهام در مجامع عمومی:

در کلیه مجامع عمومی، صاحبان سهام می توانند شخصاً یا وکیل یا قائم مقام قانونی اشخاص حقیقی و نماینده یا نمایندگان شخص حقوقی، صرف نظر از تعداد سهام خود به شرط ارائه مدرک و کالت یا نمایندگی حضور بهم رسانند. هر سهامدار، برای هر یک سهم فقط یک رأی خواهند داشت.

۱۵) مقررات اساسنامه راجع به تقسیم سود، تشکیل اندوخته و تقسیم دارایی بعد از تصفیه:

هر سال طبق تصمیم مجمع عمومی سود، نسبت معینی از سود خالص بین صاحبان سهام تقسیم می گردد. وضع اندوخته قانونی از سود خالص شرکت مطابق قانون تجارت می باشد و تقسیمی دارایی بعد از تصفیه با متابعت از قوانین و مقررات قانون تجارت بعمل خواهد آمد.

۱۶) تعداد و امتیازات سهام ممتاز شرکت: شرکت فاقد سهام ممتاز می باشد.

نکات مهم:

*** مسئولیت صحت و قابلیت اتکای اطلاعات اعلامیه پذیره‌نویسی بر عهدهٔ ناشر است.**

*** شرکت تأمین سرمایه، حسابرِس، ارزش یابان و مشاوران حقوقی ناشر، مسئول جبران خسارت وارده به سرمایه‌گذارانی هستند که در اثر قصور، تقصیر، تخلف و یا به دلیل ارائهٔ اطلاعات ناقص و خلاف واقع در عرضهٔ اولیه که ناشی از فعل یا ترک فعل آن‌ها باشد، متضرر گردیده‌اند.**

*** ثبت اوراق بهادار نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، به منظور حصول اطمینان از رعایت مقررات قانونی و مصوبات سازمان بورس و اوراق بهادار و شفافیت اطلاعاتی بوده و به منزلهٔ تأیید مزایا، تضمین سودآوری و به توصیه و سفارشی درمورد شرکت‌ها یا طرح‌های مرتبط با اوراق بهادار توسط سازمان نمی‌باشد.**

*** پذیره نویسان می توانند در صورت مشاهده هر گونه تخلف از موارد یا شده در این اعلامیه مراتب را کتبی به سازمان بورس و اوراق بهادار به آدرس زیر ارسال نمایند. تهران – ابتدای خیابان ملاصدرا – شمارهٔ ۱۳ سازمان بورس و اوراق بهادار – ادارهٔ نظارت بر انتشار و ثبت اوراق بهادار سرمایه ای**

هیئت مدیره شرکت مجتمع سیمان غرب آسیا (سهامی عام)